

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2022/1923,**10. oktoober 2022,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses askorbiinhappe (E 300), naatriumaskorbaadi (E 301) ja kaltsiumaskorbaadi (E 302) kasutamisega tuuni puhul****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa on esitatud liidu loetelu toidus kasutada lubatud lisaainetest ja kõnealuste lisaainete kasutustingimused.
- (2) Seda loetelu võidakse komisjoni algatusel või esitatud taotluse alusel ajakohastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1331/2008 ⁽²⁾ artikli 3 lõikes 1 osutatud ühtse menetluse kaudu.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisale on askorbiinhapet (E 300), naatriumaskorbaati (E 301) ja kaltsiumaskorbaati (E 302) lubatud praegu kasutada vajalikus koguses toidu lisaainena muu hulgas toidugruppide 09.1.1 „Töötlemata kala“ ja 09.2 „Töödeldud kala ja kalatooted, sh molluskid ja vähilaadsed“ puhul. Toidu teaduskomitee peab nende kasutamist antioksidandina vastuvõetavaks. Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) kinnitas oma teaduslikus arvamuses, milles hinnati uuesti kõnealuste toidu lisaainete ohutust, ⁽³⁾ et nende ainete kasutamine toidu lisaainena on teatatud kasutusviiside ja -koguste puhul ohutu ning et arvulise aktsepteeritava päevadoosi kehtestamine ei ole vajalik. Selline järeldus tähendab, et asjaomane aine on väga madala ohutasemega, on olemas usaldusväärsed andmed nii kokkupuute kui ka mürgisuse kohta ning tõenäosus, et inimeste tervist võiksid kahjustada kogused, mis ei põhjusta loomadel tootumuslikku tasakaalustamatust, on väike. Praegu ei ole kõnealustele toidu lisaainetele kehtestatud arvulist piirnormi ning neid tuleb kasutada kooskõlas hea tootmistavaga koguses, mis ei ületa kavandatud eesmärgi saavutamiseks vajalikku taset, ning viisil, mis ei eksita tarbijat.
- (4) Töötlemata kala puhul kasutatakse antioksidante eesmärgiga aeglustada kalaliha värvuse muutumist ja rääsumist. Töötlemata tuuni puhul seostub värskus tarbijate jaoks värske tuuniliha loomuliku punase värvusega.
- (5) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 853/2004 ⁽⁴⁾ peab „värske“ tuunina turustatav sulatatud tuunifilee olema saadud tuunist, mis on pärast püüki külmutatud temperatuurini alla –18 °C (edaspidi „värske tuun“), samas kui muud sulatatud tuunifileed tuleb kasutada üksnes konservimiseks (edaspidi „konservituun“). Konservituuni puhul loob kõnealuste toidu lisaainete suures koguses kasutamine värske tuuniliha värvuse kunstliku taastamise eesmärgil võimaluse turustada sellist konservituuni värske tuunina ja müüa seda kõrgema hinnaga, see aga eksitab tarbijaid toote suhtes ja tekitab histamiinimürgistuse riski.
- (6) Kõnealuste toidu lisaainete sellisel viisil kasutamine ei vasta toidu lisaainete liidu loeteludesse kandmise ja nende ainete kasutamise üldtingimustele ega *quantum satis* põhimõttele.

⁽¹⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1331/2008, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus (ELT L 354, 31.12.2008, lk 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2015; 13(5): 4087 (124 lk).⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

- (7) Pädevad asutused teatavad pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ⁽³⁾ alusel toidupettuste uurimist korrapäraselt juhtudest, kus värskena müüdav tuunifilee leitakse sisaldavat kõnealuseid toidu lisaaineid koguses, mis on suurem kui kogus, mida asjaomased pädevad asutused peavad värsele tuunile antioksidantse toime avaldamiseks vajalikuks. Sellest lähtuvalt kahtlustavad pädevad asutused, et kõnealuseid toidu lisaaineid kasutatakse konservituuni puhul, et taastada selle värvus ja turustada seda värse tuunina.
- (8) Kuna *quantum satis* põhimõtte eiramise peavad kindlaks tegema liikmesriikide pädevad asutused ja see võib olla keeruline, on liikmesriigid, eelkõige Hispaania palunud komisjonil kehtestada asjakohane piirnorm kõnealuste toidu lisaainete kasutamiseks antioksidandina sulatatud tuunis, mida müüakse värse tuunina (töötlemata) või marineeritud tuunina (töödeldud).
- (9) Seepärast on õiguskindluse huvides ning kõrgetasemelise tarbijakaitse ja õiglase toidukaubanduse tagamiseks asjakohane kehtestada piirnorm kõnealuste lisaainete kasutamiseks tuunis määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa E osas nimetatud toidugruppide 09.1.1 ja 09.2 puhul.
- (10) See piirnorm peaks võimaldama jätkata praeguste hea tootmistava kohaste õiguspäraselt lisatavate koguste kasutamist. Vastavalt teabele, mille tööstusharu on esitanud toiduohutusametile seoses kõnealuste toidu lisaainete ohutuse uuesti hindamisega, peetakse asjakohaseks piirnormiks väärtust 300 mg/kg. See on tööstusharu teatatud suurim kasutatav kogus, nagu on märgitud toiduohutusameti teaduslikus arvamuses.
- (11) Komisjonile on teatatud kalatööstuses tehtud uuringutest ja ühe päeva asutuse arvamusest, mille kohaselt on kümne päeva jooksul temperatuuril alla 4 °C säilitatava tuunifilee oksüdeerumise pärssimiseks vaja kasutada kõnealuseid toidu lisaaineid koguses 900 mg/kg. Kui võtta arvesse kättesaadavat teavet ja eelkõige asjaolu, et mitme teise päeva asutuse tehtud ametlikust kontrollist nähtub, et sulatatud tuuni puhul on võimalik tagada kümne päeva pikkune sälivusaeg algse värvuse muutuseta ka töötlemiskoguse 300 mg/kg puhul, näib tase 300 mg/kg olevat soovitud antioksidantse toime saavutamiseks piisav.
- (12) Tuunis antioksidandina kasutatava askorbiinhappe (E 300), naatriumaskorbaadi (E 301) ja kaltsiumaskorbaadi (E 302) jaoks piirnormi kehtestamine ei mõjuta tõenäoliselt inimeste tervist. Sellest tulenevalt ei ole määruse (EÜ) nr 1331/2008 artikli 3 lõike 2 teise lõigu kohaselt vaja küsida toiduohutusameti arvamust.
- (13) Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (14) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. oktoober 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa E osa muudetakse järgmiselt:

- i) toidugruppi 09.1.1 „Töötlemata kala“ lisatakse kaltsiumaskorbaati (E 302) käsitleva kande ja isoaskorbiinhapet (E 315) käsitleva kande vahele järgmised kanded:

	„E 300	Askorbiinhape	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun
	E 301	Naatriumaskorbaat	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun
	E 302	Kaltsiumaskorbaat	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun

(96) Aineid E 300, E 301 ja E 302 on lubatud kasutada üksikult või seguna, kusjuures piirnormi kohaldatakse nende summaarse sisalduse suhtes, mis on väljendatud askorbiinhappena.“;

- ii) toidugruppi 09.2 „Töödeldud kala ja kalatooted, sh molluskid ja vähilaadsed“ lisatakse nitraate (E 251–252) käsitleva kande ja isoaskorbiinhapet (E 315) käsitleva kande vahele järgmised kanded:

	„E 300	Askorbiinhape	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun
	E 301	Naatriumaskorbaat	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun
	E 302	Kaltsiumaskorbaat	300 mg/kg	(96)	Ainult tuun

(96) Aineid E 300, E 301 ja E 302 on lubatud kasutada üksikult või seguna, kusjuures piirnormi kohaldatakse nende summaarse sisalduse suhtes, mis on väljendatud askorbiinhappena.“